

Kathleen Demonie en Jan Deblock

Fokkerij blijft een belangrijk-fundament voor goede melk-resultaten bij Jan Deblock en Kathleen Demonie uit het West-Vlaamse Proven.

Aantal koeien:	75
Aantal jongvee:	75
Melkproductie:	9365 4,42 3,37
Hoeveelheid land:	68 hectare

Sterke roodbontfokkerij basis voor veel ruwvoermelk bij Jan en Kathleen Deblock-Demonie

Bouwen op roodbont bloed

Jarenlange roodbontfokkerij is het handelsmerk van het fokbedrijf De Proostdij van Jan Deblock en Kathleen Demonie uit Proven. Met een zorgvuldige selectie en gebruik van jonge stieren bouwt de familie aan de veestapel met 75 melkkoeien.

tekst **Annelies Debergh**

Het erf ligt te blaken in de najaarszon. In de twee aanpalende weiden in het West-Vlaamse Proven lopen fraaie stelen roodbontvaarzen rustig te grazen. De groene kleur van het herfstgras en de donkerrode vachten van de goed uitgezwaarde pinken zorgen voor een mooi contrast.

Nog bijna zuiver roodbont is de melkveestapel van Jan Deblock (51) en Kathleen Demonie (50) en hun kinderen Joren (24), Jana (22) en Arno (16). 'Er zitten wel een paar zwarte dieren tussen', begint Jan. Het blijken er echt maar een paar op een totaal van vijftienzeventig melkkoei-

en. 'Een zwartbonte wordt hier altijd teruggefokt naar roodbont. Soms gebruik ik wel eens roodfactorstieren, maar dat gebeurt slechts sporadisch om de rode kleur er zo veel mogelijk in te houden.'

Gebouwd op rode genen

De voorkeur voor de rode kleur vindt zijn oorsprong in het verleden. Bij zijn start op het ouderlijke bedrijf in 1988 molk Jan alleen koeien van het West-Vlaams rood ras. De zoektocht naar meer melk en het tekort aan bloedverversing binnen het rood ras bracht het melkveebedrijf begin jaren negentig bij

roodbont holstein. 'Het gaf onze fokkerij een enorme boost', vindt Jan achteraf.

Jan Deblock spreekt over een ander type melkkoe met de komst van het holsteinbloed in de veestapel. 'Ik zie even graag zwartbonte koeien', klinkt het. 'Maar voor mezelf zie ik het als een uitdaging om de melkveestapel roodbont te houden. Roodbontfokkerij is een echte passie geworden. Om die kleur nu zomaar weg te geven en naar zwartbont over te gaan, dat vind ik te gemakkelijk. Zwartbont heeft wellicht meer te bieden, maar ik hou van mijn roodbonte koeien.'

De keuze uit het verleden om met de

oorspronkelijke veestapel aan de slag te gaan maakt dat zo'n 95 procent van de huidige koeien op die eerste zeventien rode koeien terugvoeren. De huidige melkproductie blijft rond 9300 kg melk met 4,4% vet en 3,4% eiwit. 'Gelukkig hadden we in de loop der jaren altijd meer vaarskalveren dan stierkalveren. Dan kun je ook gemakkelijk en snel aan een goede veestapel bouwen.'

Omdat meer dan de helft van de geboren kalveren uit vaarskalveren bestaat, gebruiken Jan en Kathleen geen gesekst sperma. Wel worden op het onder eind van de veestapel witblauwe kruisingsstieren ingezet. 'Tot 2010 molken we ruim veertig koeien op een Canadese bindstal. Sinds we in 2010 hebben geïnvesteerd in een nieuwe ligboxenstal en een 2x8 zij-aan-zijmelkstal melken we nu 75 koeien, allemaal eigengefokt vee. Doordat we al die jaren veel vaarskalveren hadden, kon die groei volledig met eigen aanfok gebeuren.'

Provinciale prijskampen

In de fokkerij van zijn roodbonte veestapel vindt Jan veel uitdaging. Zo komen ook Wiconsindochter Eleni van de Proostdij en Gelma van de Proostdij (v. Loustar) ter sprake. Beide koeien scoorden een reservetitel op de afgelopen West-Vlaamse provinciale prijskamp voor roodbont in Gistel. 'Door deelname aan prijskampen kun je je eigen fokkerij weer beter inschatten', vindt Jan Deblock. Daarom ook blijven fokdagen een vast deel uitmaken van de bedrijfsvoering. 'Het is leuk om na een fokdag weer

Meer dan de helft van de kalveren is een vaarskalf, waardoor gesekst sperma niet nodig is

thuis te komen en dan de rest van de veestapel met die ene koe te vergelijken. Zo weet je meteen weer waar je staat met je fokkerij.'

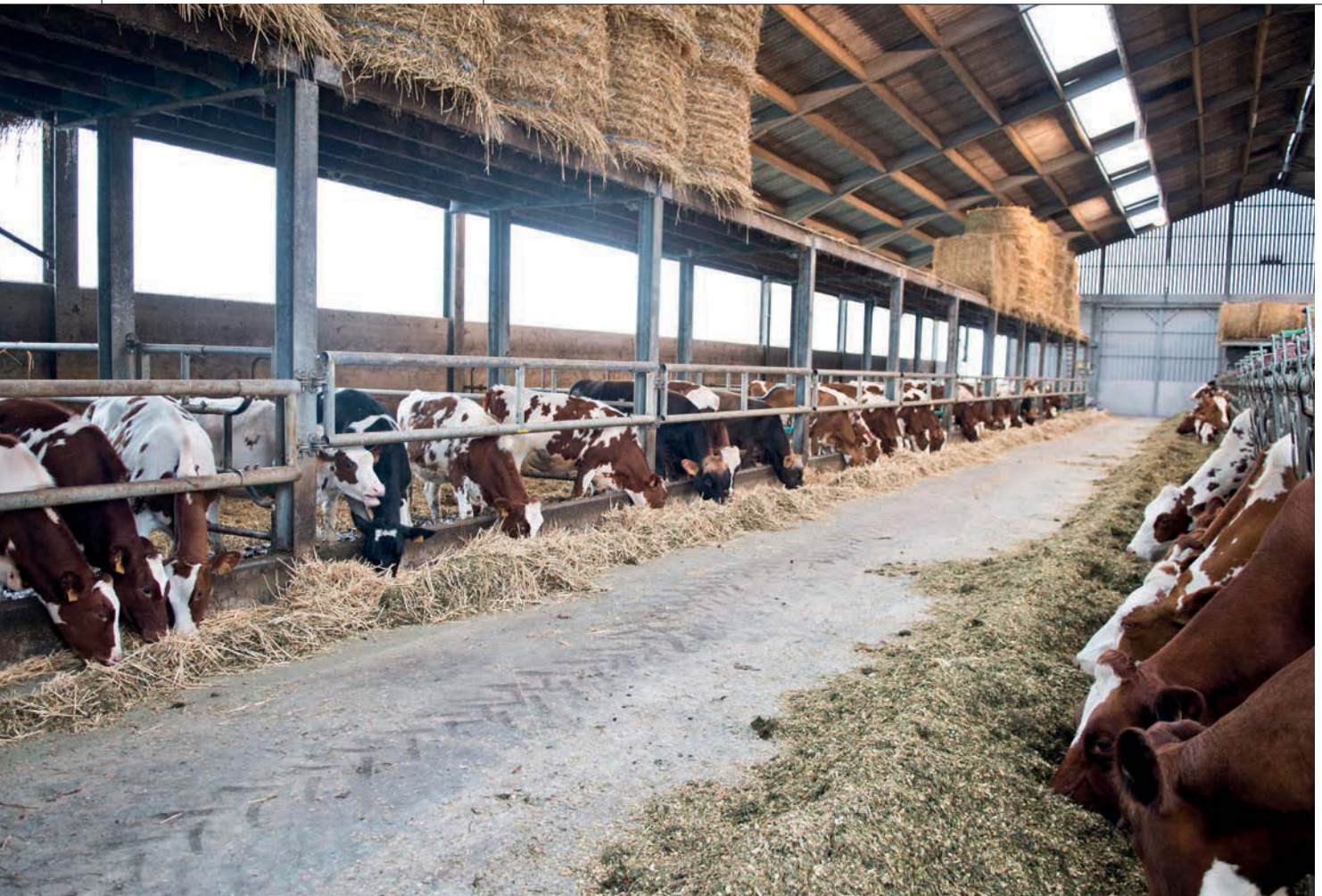
Pedigrees uitpluizen

In de fokkerij zoekt Deblock vooral zelf de passende combinaties uit. 'Ik werk met de aAa-code en vergelijk dat weer met het CRV-stieradvies uit het SAP. Dan zoek ik daar zelf de beste stier bij.' Jonge stieren krijgen daarbij voluit kansen, evenveel als oudere fokstieren. 'Ik zoek uit wat ervoor zit en als de aAa-code klopt, dan zet ik evengoed op jonge stieren in. Ik moet in een stier geloven en dan durf ik al meteen vijf tot tien rietjes te gebruiken. Als dan later de dochters ook meevallen, dan gebeurt het wel dat ik die stieren soms weer hergebruik.' Deblock gebruikt best een fors aandeel aandeel jonge stieren. 'Ik heb geen

schrik om tot vijftig procent jonge stieren te gebruiken. Ik spit de pedigrees altijd tot in de diepte uit en ga pas met een stier aan de slag als ik er voldoende vertrouwen in heb.'

In de tijd van de fokkerij van het West-Vlaamse rood ras was gebruik van jonge stieren om de inteelt te beperken noodzakelijk. Die methode om veel gebruik te maken van jong, nieuw talent in de fokkerij is sindsdien blijven hangen. De eigen aanfok in de catalogus van Gistel komt weer ter sprake. 'We hadden op de West-Vlaamse provinciale prijskamp vier proefstierdochters mee en hebben er toch twee reservetitels mee gescoord. Ook met jonge stieren kun je dus goed fokken.' Jan Deblock ziet de keuze voor een snel generatie-interval als een belangrijk voordeel. 'Door jonge stieren te gebruiken kun je ook altijd meepraten over fokkerij. Als er een nieuwe fokstier

Sinds 2010 is geïnvesteerd in een nieuwe melkveestal met extra ruimte voor het jongvee

aankomt, dan heb ik er meestal al een dochter van aan de melk.'

Het inseminatielijstje telt verschillende namen. Onder meer Outlaw, Colorado, Aram, Alacazam, Tumult, Akyol en Redstar P komen voor. 'Ik kan een stier van zeven euro net zo goed vinden als een van vijftig euro', zegt Jan overtuigd. 'Als een stier me bevalt op vlak van pedigree en fokwaarden, dan krijgt die goedkope stier evenveel kansen.' De West-Vlaamse melkveehouder is met name overtuigd van het belang van goede moederlijnen. 'Als je ziet dat veel bloedlijnen van onze koeien op de oude veestapel teruggaan, dan zie je dat bepaalde koeien het beter doen dan andere. Dat bewijst het belang van een goede vrouwelijke foklijn.'

Het voorbeeld van Nadie van de Proostdij komt naar voren, een dochter van Rubyred die honderd ton melk produceerde op de voormalige bindstal. Geen perfecte koe, maar wel een blijver die vandaag de dag nog via dochters haar stempel op de veestapel drukt. 'Ik streef naar vooruitgang in de fokkerij, maar een koe hoeft voor mij niet perfect te zijn', vindt Jan Deblock. 'Want dan houdt selectie ook op. Verbeterpunten zien, daar draait het juist om in de fokkerij.'

Het algemene fokdoel is een complete koe. 'Ik hou van een goed totaalplaatje. Een complete koe met een goed type, met een correcte uier en goede benen.' Melkproductie is belangrijk, maar er is geduld. 'Het gebeurt wel eens dat je een jaartje tijd moet hebben met een vaars, maar als een koe goed in elkaar zit, dan komt de melk altijd.'

Traditioneel melken

De melkkoeien realiseren hun productie op een rantsoen dat in de zomer uit veertig procent voordroogkuil en zestig procent mais bestaat, aangevuld met eiwit en krachtvoer. In de winter neemt het aandeel mais licht af en komt tien procent perspulp in de plaats. Het teeltplan is met zes hectare aardappelen, zes hectare suikerbieten, 17 hectare mais, 14 hectare wintertarwe en 25 hectare weiden daar een goede weerspiegeling van. Dit jaar is het rantsoen aangevuld met anderhalve kilo geplette tarwe en een lage krachtvoergift. 'De tarwe hadden we toch, dus dachten we die dit keer niet allemaal te verkopen en een deel zelf te voederen', legt Jan uit.

Krachtvoergiften zijn over de jaren heen al beperkt op dit bedrijf. 'We geven

slechts 15 kilo krachtvoer per 100 liter melk', geeft zoon Joren aan. 'We willen onze koeien niet pushen naar hoge producties. We kiezen altijd voor eenvoud. Ruwvoermelk is belangrijk voor het saldo, in tijden van een lage, maar ook van een hoge melkprijs. Goed voer in de kuil is de basis van goed melken.'

Sinds kort krijgen de koeien een gemengd rantsoen. 'Sinds de voermengwagens hebben we de productie van onze koeien niet zien stijgen, wel is het eiwitgehalte in de melk omhooggegaan.' Dat laatste wijzen Joren en Jan toe aan een gelijkmatiger gemengd rantsoen, waardoor koeien die minder voer opnemen, nu ook nog over goed voer beschikken. 'Het selecteren van voer is met een gemengd rantsoen onmogelijk geworden. Daar zien we de grootste voordelen in.'

Voor de toekomst houdt het bedrijf vast aan de bestaande koers. 'We willen niet echt nog meer koeien melken', stelt Jan. 'Maar we willen ons wel nog meer toeleggen op de verkoop van fokvaarzen en jonge stieren.' De combinatie van 75 melkkoeien en enkele akkerbouwteelten is al mooi. 'En het werk kunnen we als gezinsbedrijf ook nog goed de baas. Meer hoeft het voor mij niet te zijn.'